

อภิปรายผล

จากการศึกษานี้พบว่าอุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion สามารถลดอาการปวด (VAS) ฝ่าเท้าก้าวแรกของวันได้ โดยทานยาน้อยลงเมื่อเทียบกับกลุ่ม B ที่ไม่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion สามารถลดอาการปวด (VAS) ที่มีการทานยาลดปวดมากกว่า ในส่วนของ Foot pain, Foot function, General foot health ยกเว้น Foot wear แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่ม B ที่ไม่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion กลุ่ม A ที่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion มีผู้ป่วยที่ตอบสนองต่อการรักษา 68.9 % เมื่อเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาของ Pfeffer⁽⁸⁾ พบว่าจำนวนผู้ป่วยที่ตอบสนองต่อการรักษาประมาณ 85% การตอบสนองที่น้อยกว่า อาจอธิบายได้จาก 1. ระยะเวลาที่ศึกษาสั้นกว่าการศึกษาก่อนหน้านี้ 2. คุณสมบัติของวัสดุ รูปแบบของอุปกรณ์หนุนเท้าที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าอุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion จะผ่านการทดสอบทางห้องปฏิบัติการแล้ว ว่ามีคุณสมบัติในการกระจายแรง และลดแรงที่กระทำต่อส้นเท้า แต่เมื่อนำมาใช้ในทางปฏิบัติ ยังคงมีปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการรักษา เช่น ระยะเวลาที่ผู้ป่วยเป็นโรค น้ำหนักตัวของผู้ป่วยที่ต่างกัน

ถึงแม้ว่าในกลุ่ม A ที่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion จะมีอาการปวดลดลง และมีคะแนนในส่วนของ FHSQ ที่เพิ่มขึ้น แต่ความพึงพอใจต่อการรักษากลับน้อยกว่ากลุ่ม B ที่ไม่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion อาจเกิดเนื่องจากประเด็นที่ 1 ความพึงพอใจต่อการรักษา ซึ่งหมายถึงความรวมถึง การตรวจให้การรักษาด้วยยา การสอนทำบริหารเท้า การให้คำแนะนำ ทำให้การประเมินความพึงพอใจเป็นภาพรวม จึงแยกข้อมูลออกมาได้ไม่ชัด ประเด็นที่ 2 ความคาดหวังต่ออุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion ซึ่งกลุ่ม A ที่ได้ใส่แผ่นรองส้นเท้า PSU heel cushion จะมีความคาดหวัง ในผลของการรักษาที่สูงกว่าระดับที่ได้รับจริง

การศึกษานี้พบว่า ผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษามีข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร ไม่แตกต่างกับผู้ป่วยโรคเอ็นฝ่าเท้าอักเสบ เมื่อเทียบการศึกษาที่ผ่านมา^(17,18) ยกเว้นสัดส่วนของผู้ป่วยชายมากกว่าผู้ป่วยหญิง อย่างไรก็ตามการกระจายของข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ในกลุ่ม A ที่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion จะมีระดับคะแนนความปวด (VAS scale) ที่สูงกว่าในกลุ่ม B ที่ไม่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion แต่เนื่องจากการวัดผลในการศึกษานี้ จะวัดระดับความเปลี่ยนแปลงอาการปวด ของผู้ป่วยแต่ละคน จึงทำให้ผลกระทบต่อผลการศึกษามาจาก selection bias ในการศึกษานี้ลดลง

จุดแข็งของการศึกษานี้ คือ เป็นการศึกษาทางคลินิกครั้งแรก ที่เปรียบเทียบผลการรักษาของอุปกรณ์หนุนเท้า PSU heel cushion กับการรักษาโดยไม่ได้ใส่อุปกรณ์หนุนเท้า ในโรคส้นเท้าอักเสบ การศึกษานี้นอกจากจะวัดระดับความปวดที่ลดลงแล้ว ยังได้ศึกษา disease specific functional score ในการศึกษานี้ได้เลือกใช้ Foot Health Status Questionnaire (FHSQ)